

document	datum	afzender	ontvanger	beschrijving
nota	25-feb-13	SZW/KO	minister SZW	concequenties uitspraak Raad van State in de zaak gastouderbureau Appelbloesem
brief	2014	minister SZW	persoonsnaam	antwoord op burgerbrief
memo	10-nov-14	SZW/KO	DG Werk	Vorbereiding gesprek DG Werk met DG Belastingen
rapportage ministerstaf	5-dec-14	SZW/KO	SZW	ministerstafbericht waarin informatie wordt gegeven over de bovengenoemde expertmeeting over de eigen bijdrage en wordt aangekondigd dat de signalen van de Belastingdienst en de gesuggereerde oplossingen.
spreekschetsen AO		SZW/KO	geen	ambtelijke werkversie spreekchetsen AO Kinderopvang 5 februari 2015, NIET OPGENOMEN IN DEFINITIEVE AO DOSSIER
nota	27-jan-15	SZW/KO	minister SZW	voorbereiding AO Kinderopvang 5 februari 2015
oplegnota	4-feb-15	SZW/KO	minister SZW	voorbereiding AO Kinderopvang 04022015 (aanvullend dossier)
spreekschetsen AO		SZW/KO	minister SZW	spreekschetsen AO Kinderopvang 5 februari 2015
conceptnota	8-apr-15	SZW/KO	geen	conceptnota van april 2015 over eigen bijdrage en terugvorderingen

RUBRICERING
Minister

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Contactpersoon
ambtenaar SZW

T 070 333
@minszw.nl

ambtenaar SZW

T 070 333
@minszw.nl

Datum
25 februari 2013

Onze referentie
2013-0000019664

nota

Consequenties uitspraak RvS in zaak
gastouderbureau Appelbloesem

1/3 dkw

Uz

Akkoord SG/DG

nl-01-12

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

- De Raad van State (RvS) heeft op 19 december 2012 diverse uitspraken gedaan in de Appelbloesem zaak. De Appelbloesem was een gastouderbureau. Ouders die hun kinderopvang via Appelbloesem lieten lopen moeten de Belastingdienst ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag terugbetalen.
- De Belastingdienst heeft ons verzocht de consequenties van de RvS-uitspraak en de start van de invordering expliciet aan u voor te leggen.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Kunt u zich vinden in de lijn dat de uitspraken in de Appelbloesem zaak geen effect heeft op de verplichtingen uit de Wet kinderopvang (Wko). De systematiek van de verplichte eigen bijdrage voor ontvangers van kinderopvangtoeslag, blijft met de uitspraak van de RvS overeind.
- Indien u deze zienswijze deelt, zal de Belastingdienst hierover geïnformeerd worden nog voor het AO kinderopvang op 7 maart.

4 Kernpunten

Recht op kinderopvangtoeslag

Ouders die allebei inkomsten uit arbeid hebben of tot een doelgroep behoren¹ hebben recht op het ontvangen van een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang, de kinderopvangtoeslag. Daarnaast betalen ouders een eigen bijdrage, die bepaald wordt door de hoogte van het inkomen, de uurprijs van de opvang en het aantal opvanguren per kind per maand.

¹ Studerende ouders, inburgeraars en ouders die een traject naar werk volgen

A. Achtergronden uitspraak RvS

- De Appelbloesem was een erkend gastouderbureau dat in 2010 failliet gegaan is. In de zaken die hier spelen moeten ongeveer 300 ouderparen de Belastingdienst in totaal enkele miljoenen euro's terugbetalen, omdat zij, volgens de Belastingdienst, ten onrechte kinderopvangtoeslag hebben ontvangen. De RvS heeft, in deze langlopende zaken, de Belastingdienst in het gelijk gesteld.
- De betrokken ouders lieten enkele jaren geleden de kinderopvang via De Appelbloesem regelen. Veel ouders maakten gebruik van de mogelijkheid dat eigen familie (vaak opa's en oma's) als gastouder fungeerde. De verplichte eigen bijdrage kon worden ontweken, als de familie die 'terugschonk'.
- De RvS oordeelde dat een dergelijke schenking op zich niet onrechtmatig is, maar had moeten worden aangetoond. Omdat de ouders de schenking niet hebben vastgelegd en ook niet op andere wijze hebben kunnen aantonen, mag de Belastingdienst de hele tegemoetkoming terugvorderen.

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Datum
25 februari 2013

Onze referentie
2013-0000019664

B. Wet kinderopvang en verplichting eigen bijdrage ouder

- Het meest opmerkelijke aan een aantal uitspraken van de RvS is dat de RvS vaststelt dat de Wko niet in de weg staat aan de mogelijkheid dat de gastouder de verplichte eigen bijdrage via een schenking aan de ouder (hun kind) kan 'terugbetalen'.
- De vraag is of dit van invloed is op het principe van een eigen bijdrage in de Wko. Het antwoord daarop is nee. De RvS geeft in de uitspraak alleen de mogelijkheid van een schenking aan en de voorwaarden die daaraan vastzitten. De uitspraak noopt niet tot het aanpassen van de Wko.
- Naar aanleiding van de uitspraak van de RvS zal overleg plaatsvinden met de Belastingdienst over eventuele andere financieringsconstructies, naast schenkingen, die van invloed zijn op het vaststellen van de rechtmatigheid van kinderopvangtoeslag en het handhavingsbeleid van de Belastingdienst raakt.

A. Publiciteit

- De Appelbloesem zaak is de afgelopen jaren veel in de publiciteit geweest. Diverse programma's (Radar) en instanties (Nationale Ombudsman, Boink, Brancheorganisatie Kinderopvang) hebben aandacht besteed aan deze zaak.
- Voor ouders die ten onrechte ontvangen toeslag moeten terugbetalen zijn de uitspraken van de RvS zuur. Het gaat veelal om grote bedragen. Onduidelijk is of ouders zich voldoende hadden vergewist van de regels.

Tot slot

- Eerdere uitspraken van lagere rechtbanken in de Appelbloesem zaak zijn mede aanleiding geweest om wet- en regelgeving ten aanzien van gastouderopvang aan te scherpen om oneigenlijk gebruik van de kinderopvangtoeslag tegen te gaan.
- Er waren binnen de gastouderopvang gevallen bekend waarbij ouders zonder werk elkaars gastouder werden en daarvoor kinderopvangtoeslag ontvingen. Dit wordt gezien als oneigenlijk gebruik van kinderopvangtoeslag. Om deze vorm tegen te gaan kunnen gastouders die geen andere inkomsten hebben dan inkomsten

uit gastouderopvang sinds 1 januari 2012 geen gebruik meer maken van kinderopvangtoeslag.

- Een andere maatregel om oneigenlijk gebruik van kinderopvangtoeslag tegen te gaan is de verplichting dat de betaling van de vraagouder aan de gastouder via het gastouderbureau moet verlopen (kassiersfunctie). Om mogelijk oneigenlijk gebruik van kinderopvangtoeslag tegen te gaan, dient deze betaling binnen twee maanden plaats te vinden.

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Datum
25 februari 2013

Onze referentie
2013-0000019664

Speedhalve elter *JH*

Geprint met Digidoc 2 op 27-02-2013, 16:58

*Frage a-3 retour
in te nemen afdel
voor do*

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: Nota Appelbloesem
Nummer: 2013-0000002608
Algemeen taakverzoek:

Document: Consequenties uitspraak RvS in zaak gastouderbureau Appelbloesem (2013-0000019664)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
ambtenaar SZW	26-02-2013, 17:49	WBJA/JA-SVA Medeparaaf
ambtenaar SZW	26-02-2013, 14:59	KO/Financien
ambtenaar SZW	27-02-2013, 14:26	KO/Financien

Laatste wijziging ^{directeur SZW} 27-02-2013, 16:51

publ 27/2

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

persoonsnaam en adres

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
ambtenaar SZW
Info@minszw.nl

Onze referentie
2014-0000006056

Uw referentie
Ontvangen op 13 januari 2014

Datum

Betreft Gastouderbureau Appelbloesem

Geachte persoonsnaam

Uw kinderen hebben gebruik gemaakt van de toeslag voor kinderopvang, via het gastouderbureau de Appelbloesem in Almere. Uw kinderen hebben de rechtszaak tegen het gastouderbureau verloren en zij moeten nu binnen 2 jaar € 30.000,- terugbetalen aan de Belastingdienst. Omdat dit financieel niet haalbaar is vraagt u, als grootmoeder, mij om hulp.

Ik dank u voor het sturen van uw brief. Het spijt mij te vernemen dat het moeten terugbetalen van het genoemde bedrag aan kinderopvangtoeslag aan de Belastingdienst een schaduw werpt over het gezinsleven van uw kinderen. Ik heb er dan ook alle begrip voor dat u mij om hulp vraagt. Toch kan ik niet ingaan op uw verzoek. Als minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heb ik namelijk noch de bevoegdheid noch de mogelijkheid te treden in individuele situaties. Hoewel ik verantwoordelijk ben voor de wet- en regelgeving op het terrein van de kinderopvang, is de Belastingdienst/Toeslagen in deze verantwoordelijk voor de uitvoering.

Daarnaast heb ik geen invloed op rechterlijke uitspraken. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is de hoogste bestuursrechter van het land. Tegen haar uitspraken is geen hoger beroep meer mogelijk. U (uw kinderen) zou contact kunnen opnemen met een jurist die u kan informeren welke rechtsmiddelen nog openstaan.

Rest mij u en uw kinderen het allerbeste te wensen.

Met vriendelijke groet,
de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher

Datum

Onze referentie
2014-000006056

DG Werk

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Contactpersoon
ambtenaar SZW

T 070 333
@minszw.nl

Datum
10 november 2014

Onze referentie
2014-0000164695

Kopie aan
directeur SZW ambtenaar SZW
ambtenaar SZW

memo

Vorbereiding gesprek DG Werk met DG Belastingen,
12 november 13.00 – 14.00 uur

Inleiding

Op **woensdag 12 november van 13.00 – 14.00 uur** heeft u een kennismakingsgesprek met DG Belastingdienst directeur-generaal FIN het bilaterale gesprek is, in overleg met ambtelijk Financiën, een aantal agendaonderwerpen benoemd. Op deze onderwerpen wordt u in dit memo voorbereid. Bijgevoegd de agenda voor het gesprek.

Onderwerpen

1. Directe financiering kinderopvang

Achtergrond

- Het kabinet wil de financiering van kinderopvang eenvoudiger maken door een rechtstreekse bekostiging van de aanbieder van kinderopvang en het hanteren van vastgesteld inkomen. Hiermee wordt het stelsel minder gevoelig voor fouten en biedt het ook minder mogelijkheden voor fraude. Voor ouders betekent dit voorstel een sterke vereenvoudiging.
- In de ambtelijke vierhoek is op 6 november jl. de brief besproken die namens SZW en Financiën, voor de begrotingbehandeling van SZW, naar de Kamer gaat. Deze week volgt nog bespreking in politieke vierhoek en MR.
- Het projectteam dat het voorstel verder uitwerkt is inmiddels van start gegaan. FIN (Beleid en DG Bel) zit ook in het projectteam.

Keuze voor uitvoerder

- Op dit moment is de eerste fase van de advisering rondom de keuze voor de uitvoerder zo goed als afgerond. Het betreft hier de inventarisatie van uitvoerders die in beeld kunnen zijn voor de uitvoering van de directe financiering. Ook zijn de hoofdcriteria waaraan de uitvoerder behoort te voldoen, opgesteld.
- U kunt directeur-generaal FIN meenemen in het traject dat nu loopt, ook in relatie tot uw mail van afgelopen vrijdag aan hem en de SG-en van OCW en VWS.
- Tijdens de Vierhoek heeft de Belastingdienst aangegeven op dit moment geen rol voor zichzelf te zien in deze fase van het traject. U kunt directeur-generaal FIN vragen dit te bevestigen.

- Zoals bekend heeft er een bezoek aan het CAK plaatsgevonden, een vergelijkbaar bezoek aan DUO wordt voorbereid.
- Op woensdagochtend, voorafgaand aan uw gesprek met directeur-generaal FIN spreken directeur SZW en ambtenaar SZW met de heer directeur FIN DG Belastingen en de heer ambtenaar FIN directie Directe Belastingen. Dan zal ook de keuze voor een nieuwe uitvoerder onderwerp van gesprek zijn. Indien daartoe aanleiding is, zult u over de uitkomsten van dit gesprek per mail geïnformeerd worden.

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Datum
10 november 2014

Onze referentie
2014-0000164695

2. Eigen bijdrage Wet kinderopvang

- In 21 november is er een **expertmeeting** tussen medewerkers van de Financiën en de BD over de verplichte eigen bijdrage in de Wet kinderopvang (Wko) in relatie tot het terugvorderen door de Belastingdienst van ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag.
- Volgens de Belastingdienst is de eigen bijdrage (te) knellend voor de uitvoering van de kinderopvangtoeslag. SZW staat op het standpunt dat een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de kosten van kinderopvang past in het belang dat gehecht wordt aan kwalitatief goede kinderopvang; kinderopvang is niet gratis.

Voorbeeld

Hierbij een voorbeeld van het 'knellende' waar de Belastingdienst op wijst:

- Ouders hebben kinderopvangtoeslag ontvangen in de periode 1 januari 2010 tot en met 31 december 2012. Bij de definitieve vaststelling van de toeslag blijkt dat ouders de eigen bijdrage niet betaald hebben. De Belastingdienst ziet zich genoodzaakt de gehele toeslag (vele tienduizenden euro's) terug te vorderen. Alleen het terugvorderen van de niet betaalde eigen bijdrage (+ eventueel een boete) is volgens de Belastingdienst op basis van jurisprudentie niet mogelijk.
- Deze thematiek zal besproken worden op 21 november.

3. Samenwerking Belastingdienst – SZW Kinderopvang

- De samenwerking is over het algemeen goed. Zowel met medewerkers van DG-Belastingen als met medewerkers van de Belastingdienst/Toeslagen. Maandelijks vindt er afstemmingsoverleg plaats; daarnaast zijn er veel bilaterale contacten.
- Op dit moment wordt het samenwerkingsconvenant SZW/KO – Belastingdienst herzien. Dit convenant is erop gericht de Wko op een doelmatige, rechtmatige, tijdige en transparante wijze tot uitvoering te brengen.
- In het convenant staan afspraken over wederzijdse informatie-uitwisseling, het beleid ten aanzien van Wet- en regelgeving op het terrein van kinderopvang en zaken betreffende de uitvoering. Het convenant stamt nog uit de tijd dat Kinderopvang bij OCW zat. Het herziene convenant is bijna klaar voor ondertekening door u beiden.

Aandachtspunt

- Goede samenwerking, actieve betrokkenheid en een coöperatieve opstelling zijn belangrijk in het traject m.b.t. de directe financiering. Tot nu toe loopt de samenwerking nog wat stroef. Het voelt vanuit onze kant nog niet als een gezamenlijke exercitie.

Actualiteit

- Op dit moment wordt binnen SZW (op verzoek van MT SZW) gewerkt aan het herijken van de samenwerkingsrelatie met de Belastingdienst. De Belastingdienst zal bij de uitwerking van de ideeën betrokken worden.

4. Gastouderproject

- Begin dit jaar is het project 'Kwaliteitsverbetering en fraudebestrijding gastouderbureaus' gestart. Het project loopt tot 1 januari 2016.
- In dit project voert de Belastingdienst met de GGD gezamenlijke inspecties van 'verdachte' gastouderbureau uit. In totaal worden ruim 70 gastouderbureaus bezocht.
- Traject loopt goed; de Belastingdienst toont actieve betrokkenheid.

5. Fraude

- Fraude met de Kinderopvangtoeslag is een veel voorkomend bespreekpunt in overleggen tussen KO en de Belastingdienst.
- Er zijn de afgelopen jaren veel maatregelen genomen om fraude en oneigenlijk gebruik tegen te gaan, zowel binnen de Wko als de Awir (o.a. het verlengen van de beschikkingstermijn in de aanvraagperiode, het eenrekeningnummer en het beperken van de aanvraag van de kinderopvangtoeslag met terugwerkende kracht).
- U kunt ^{directeur-generaal FIN} vragen of en zo ja welke (nieuwe) vormen van fraude hij ziet en hoe de Belastingdienst daarop anticipeert.

Tot slot

- Een afvaardiging vanuit de directie KO, waaronder ^{directeur SZW} heeft afgelopen vrijdag 7 november een nuttig bezoek gebracht aan het kantoor van de Belastingdienst/Toeslagen in Utrecht.
- Het was een constructief bezoek waarin bleek dat er veel kennis en kunde bij de Belastingdienst/Toeslagen zit die we op een goede manier moeten ontsluiten voor het project Directe financiering kinderopvang.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Directie Kinderopvang
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.szw.nl

Datum
5 december 2014

Onze referentie
2014-0000184681

rapportage ministerstaf

Datum Ministerstaf 8 december 2014

Toelichting per onderwerp

Eigen bijdrage Wet kinderopvang

Op 21 november jl. hebben medewerkers van de Belastingdienst/Toeslagen, DG Belastingen en de directies FEZ, WBJA en KO van SZW een expertmeeting georganiseerd over de thematiek van de verplichte eigen bijdrage binnen de Wet kinderopvang. Directe aanleiding voor de meeting waren berichten vanuit de Belastingdienst dat ouders grote bedragen kinderopvangtoeslag dienden terug te betalen, omdat ze niet de wettelijk verplichte eigen bijdrage hadden betaald. De expertmeeting had tot doel de redelijkheid te beoordelen van terugvorderingen kinderopvangtoeslag in het geval dat een deel of het geheel van de eigen bijdrage door ouders niet is betaald en diverse juridische invalshoeken te verkennen. Er zijn verschillende zaken geweest waarbij jurisprudentie totale terugvordering van de kinderopvangtoeslag op basis van het niet volledig betalen van alle kosten, ondersteunt. Een grote zaak speelde eerder dit jaar bij kinderopvangorganisatie De Parel uit Capelle aan den IJssel waar vele tientallen ouders grote bedragen aan kinderopvangtoeslag dienen terug te betalen.

De Belastingdienst gaf bij de expertmeeting twee argumentaties zijn om de huidige wet- en regelgeving aan te passen:

- Proportionaliteit: In hoeverre is de terugvordering proportioneel ten opzichte van achterstallige betaling van de eigen bijdrage?
- Onwetendheid: Kan een burger redelijkerwijs weten dat hij een eigen bijdrage moet betalen?

Deze en andere argumentaties worden de komende tijd getoetst op effectiviteit, houdbaarheid en noodzakelijkheid. Gestreefd wordt u nog voor het kerstreces te informeren over de diverse oplossingsrichtingen.

Inhoud

Spreekgeschets eigen bijdrage-problematiek..... 2

CONCEPT

Spreeschets eigen bijdrage-problematiek

- De staatssecretaris van Financiën heeft bij mij aandacht gevraagd voor het thema van de eigen bijdrage voor ouders in de Wet kinderopvang. Dit in verband met een aantal recente zaken waarin ontvangers van de kinderopvangtoeslag (ouders) grote bedragen aan ten onrechte ontvangen toeslag dienen terug te betalen, omdat ze geen eigen bijdrage hadden betaald.
- Het niet volledig betalen van alle kosten die een ouder maakt voor de opvang van zijn kinderen in een geregistreerde opvanginstelling, leidt ertoe dat de ouder geen recht heeft op de kinderopvangtoeslag en de toeslag in zijn geheel moet terugbetalen.
- Een ouder heeft de plicht om desgevraagd aan te tonen aan de Belastingdienst dat hij de kosten die hij opvoert ook daadwerkelijk heeft betaald.
- Als blijkt dat de vraagouder niet kan voldoen aan deze verplichting verbindt de Belastingdienst daar de consequentie aan dat er helemaal geen recht op toeslag is. In diverse procedures bij de Raad van State is dit standpunt aan de orde geweest en is de Belastingdienst in het gelijk gesteld.
- Een zaak die in 2013 en 2014 in de publiciteit is geweest is die van kinderopvanginstelling De Parel uit Capelle aan den IJssel.
- Een paar honderd ouders die kinderopvang afnamen van De Parel dienen in sommige gevallen tienduizenden euro's aan ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag terug te betalen, omdat zij geen eigen bijdrage hadden betaald. Er zijn ook voorbeelden van andere grote zaken.
- Er kunnen verschillende redenen zijn waarom ouders een eigen bijdrage niet betalen. Soms zijn ouders er zich niet van bewust dat een eigen bijdrage verplicht is of zijn zij verkeerd voorgelicht door de kinderopvanginstellingen (zogenaamde 'gratis' opvang¹). Er zijn ook gevallen waarbij er sprake is van doelbewuste fraude.
- Ik vind het belangrijk uw Kamer te melden dat ik het principe van de eigen bijdrage een juist uitgangspunt vind. Ouders zijn juridisch verantwoordelijk voor de betaling van alle kosten kinderopvang. In ruil daarvoor ontvangen zij een tegemoetkoming van overheidswege in de vorm van de kinderopvangtoeslag.
- Kinderopvang is een hoogwaardig product, waarvan voor de gebruiker duidelijk moet zijn dat er een prijs (eigen bijdrage) voor betaald dient te worden.
- Ik ben wel met de staatssecretaris van Financiën in overleg, of en zo ja op welke wijze de scherpe kantjes van het systeem van de eigen bijdrage afgehaald kunnen worden, als daarmee grote terugvorderingen aan onwetende ouders voorkomen kunnen worden.
- Daarbij kijk ik onder meer naar het proportionaliteitsbeginsel. Is de mate van inbreuk op het individuele geval niet groter dan het beoogde doel?

¹ Kamerstuknummer: 31 322, nr. 231.

Ambtelijke werkversie spreekgeschetsen AO Kinderopvang 5 februari 2014

- Indien daar aanleiding toe is, zal ik uw Kamer informeren over de uitkomsten van dat overleg.

CONCEPT

RUBRICERING
Minister

Directie Kinderopvang

Team Financiën

Contactpersoon

ambtenaar SZW

T

@minszw.nl

Datum

27 januari 2015

Onze referentie

2015-0000017081

Kopie aan

MT KO

Bijlagen

Algemene spreekschets

Aanvullende spreekschetsen

Vragen en antwoorden

nota

AO Kinderopvang 5 februari

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter voorbereiding

2 Aanleiding

- Op **5 februari a.s. van 10.00 – 13.00 uur** is het AO Kinderopvang.
- Op dit moment zijn er 6 onderwerpen geagendeerd.
- Middels deze nota wordt u (kort) voorbereid op het AO. Bijgevoegd is een dossier als voorbereiding.
- Op dinsdag 3 februari van 15:30 – 16:00 heeft u een voorgesprek met medewerkers van de directie KO.

3 Beslipunten/advies/beslistermijn

- Ben u met dit dossier voldoende voorbereid op het AO KO?

4 Kernpunten

- Op dit moment zijn de volgende onderwerpen geagendeerd:
 - de brief 'hoofdlijnen nieuwe financieringsystematiek kinderopvang' van 17 november 2014,
 - de brief 'verzamelbrief kinderopvang: toezicht, handhaving en veiligheid' van 17 november 2014,
 - de brief 'ruimte voor (pedagogische) kwaliteit in de kinderopvang' van 20 november 2014,
 - de brief 'voortgang overleg VNG over harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzalen' van 21 november 2014,
 - de brief 'samenhang tussen diverse trajecten op het terrein van kinderopvang' van 21 november 2014,
 - De brief 'reactie op het verslag van de curator van kinderopvangorganisatie Estro' van 14 januari 2015.
- De verwachting is dat van deze onderwerpen met name de brieven over de samenhang van uw beleid en de nieuwe financieringsystematiek aandacht zullen krijgen.

Overige (nog) niet agendeerde onderwerpen

- U wordt ook voorbereid op mogelijke andere onderwerpen die op 24 september aan de orde kunnen komen, maar nu nog niet op de agenda staan. Deze onderwerpen zijn:
 - Gastouderopvang
 - Bureau Kwaliteitsvisie Kinderopvang (BKK)
 - Continue screening
 - De cijfers over het gebruik en arbeidsparticipatie vierde kwartaal 2014
 - Ouderparticipatiecrèches
 - Faillissementen in de sector
 - Buikgriep
 - Casus de Parel
 - Casus persoonsnaam

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Datum
27 januari 2015

Onze referentie
2015-0000017081

Actualiteit

- Van leden van verschillende fracties is begrepen dat de bestuurscrisis in BKK een zorg blijft. BKK komt naar verwachting voor het AO met een brief. U wordt hierop aanvullend voorbereid.
- De PvdA-fractie heeft in de media gesproken over de onwenselijkheid van agressieve investeerders, onder andere in de kinderopvangsector. In de spreekschets vindt u de lijn zoals ook in September door u verdedigd.
- De leden van de SP-fractie hebben in de media aangegeven vragen te stellen over casus de Parel. Casus de Parel betreft de terugvordering van grote bedragen kinderopvangtoeslag bij een paar honderd ouders. Het dossier wordt op dit moment nog interdepartementaal voorbereid. U wordt hierop aanvullend voorbereid.

Opbouw van het dossier

Het dossier is als volgt opgebouwd:

- Inhoudsopgave en agenda
- Algemene spreekschets
 - We hebben gekozen voor een spreekschets die uitgaat van de brief waarin u de samenhang van het kinderopvangbeleid schetst.
- Aanvullende spreekschets
 - We adviseren u deze teksten alleen uit te spreken als hier vragen over worden gesteld.
- Vragen en antwoorden
 - Vragen en antwoorden op de diverse agendapunten zullen door uw ambtenaren worden meegenomen naar het AO.
- Achtergrondinformatie per agendapunt
 - Opgenomen zijn de kamerbrieven die geagendeerd staan.
 - Extra achtergrondinformatie zullen door uw ambtenaren worden meegenomen naar het AO.

RUBRICERING
Minister

Directie Kinderopvang

Team Financiën

Contactpersoon

ambtenaar SZW

T

@minszw.nl

Datum

4 februari 2015

Onze referentie

2015-0000022505

nota

AO Kinderopvang 04022015 (aanvullend dossier)

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter voorbereiding

2 Aanleiding

Vanwege verschillende zaken in de actualiteit, ontvangt u een tweetal aanvullende spreeschetsen ter voorbereiding op het AO Kinderopvang van 5 februari.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

Geen

4 Kernpunten

- Verschillende organisaties (o.a. FNV en de Brancheorganisatie) hebben zorgen geuit over de nieuwe financieringssystematiek. U vindt een spreeschets die deze zorgen adresseert. Ook vindt u de brieven in de bijlage.
- Naar aanleiding van een grootschalige terugvorderingzaak bij kinderopvanginstelling de Parel vindt u een reactie op mogelijke vragen vanuit de Kamer.

Inhoud

Spreekgeschetsen.....	2
Directe financiering: reactie op brieven	2
BK stapt uit bestuur BKK / voortbestaan BKK staat ter discussie.....	4
Casus de Parel	5
Bijlagen	7

Spreekschetsen

Directe financiering: reactie op brieven

- Ik heb een aantal brieven gekregen over de directe financiering van kinderopvang, afkomstig van verschillende partijen uit het veld. Die brieven laten een wisselend beeld zien, en er leven veel vragen.
- Een aantal ondernemers maakt zich zorgen over de terechte vraag of dit tot extra kosten en regeldruk voor hen gaat leiden. Ook zijn er vragen over bijvoorbeeld de verdeling van financiële risico's tussen ouders, uitvoerder en kinderopvanginstelling. En over de precieze effecten van de overgang naar vastgesteld inkomen in plaats van het geschatte inkomen in het lopende jaar.
- Een enquête onder ouders – uitgevoerd door FNV en 'Voor werkende ouders' - laat zien hoe ouders van jonge kinderen over directe financiering van de kinderopvang denken: 42% is voor, 34% tegen, 24% heeft geen mening. De grootste groep ouders kijkt er dus positief tegenaan.
- Ik begrijp heel goed dat er nog veel onduidelijk is aan deze plannen. Maar ik wil heel helder zijn: Nederland behoort bij de top van Europa als het gaat om arbeidsparticipatie, ook van jonge ouders, en de mogelijkheden om arbeid en zorg te combineren. De Nederlandse kinderopvangsector is een van de steunpilaren onder dit topresultaat. Daar kunnen we met zijn allen trots op zijn.
- Mijn rol zie ik in het zo goed mogelijk faciliteren van de kinderopvang. Dat is ook het doel van directe financiering: het ontlasten van jonge ouders in de meest hectische tijd van hun leven en het stroomlijnen van de uitvoering.

- Cruciaal, en voor mij vanzelfsprekend, is dat kinderopvangondernemers de ruimte houden om dát te doen waar ze goed in zijn: het aanbieden van kwalitatief goede kinderopvang tegen een goede prijs.
- Natuurlijk zal ik de kinderopvanginstellingen niet belasten met bovenmatige administratieve rompslomp of grote nieuwe financiële risico's.
- U kunt ervan op aan dat het kabinet oog heeft voor de enorme toegevoegde waarde die de kinderopvangsector heeft voor Nederland, en dat het kabinet die toegevoegde waarde niet in de waagschaal zal stellen.
- We zijn nu nog in de eerste uitwerkingfase. Op de vragen, zorgen, en verwachtingen die in deze brieven aan de orde komen, zal ik voor de zomer antwoord geven. Pas dan neemt het kabinet ook een besluit over het doorgaan van dit traject. Zoals ik in mijn eerdere hoofdlijnenbrief al heb aangegeven, zal het kabinet de branche vanzelfsprekend nauw betrekken bij de verdere uitwerking van het voorstel.
- Bij zijn besluit zal het kabinet nadrukkelijk de consequenties voor ouders, ondernemers en uitvoering meewegen. Zoals ik eerder zei – ik benadruk dat graag nogmaals – blijft de vrije keuze van ouders leidend en blijft de marktwerking als basisprincipe in stand.
- Hier zal ik dan ook nadrukkelijk scherp op toezien bij het uitwerken van de nieuwe regeling. En het spreekt voor zich dat het kabinet als toetscriterium ook meeneemt dat de continuïteit van het kinderopvangaanbod en van ondernemingen in de beoogde systematiek geborgd is.

Casus de Parel

- U heeft mij gevraagd naar een zaak die op dit moment speelt bij kinderopvanginstelling De Parel uit Capelle a/d IJssel. Daar moeten een paar honderd ouders grote bedragen aan kinderopvangtoeslag terugbetalen, omdat ze de wettelijk verplichte eigen bijdrage niet hebben betaald.
- Ouders zijn juridisch verantwoordelijk voor het betalen van alle kosten kinderopvang. In ruil daarvoor ontvangen zij een tegemoetkoming van overheidswege in de vorm van de kinderopvangtoeslag.
- Het niet volledig betalen van alle kosten die een ouder maakt voor de opvang van zijn kinderen in een geregistreerde opvanginstelling, leidt ertoe dat de ouder geen recht heeft op de kinderopvangtoeslag en de kinderopvangtoeslag in zijn geheel moet worden terugbetaald.
- Een ouder heeft de plicht om desgevraagd aan te tonen aan de Belastingdienst dat hij de kosten voor kinderopvang die hij opvoert ook daadwerkelijk heeft betaald.
- Als blijkt dat de vraagouder niet kan voldoen aan deze verplichting, dan verbindt de wet daar de consequentie aan dat er helemaal geen recht op toeslag is. In diverse procedures bij de Raad van State is dit standpunt aan de orde geweest en is de Belastingdienst in het gelijk gesteld.
- Indien de Belastingdienst vaststelt dat er geen recht op kinderopvangtoeslag bestaat, wordt het gehele, reeds uitbetaalde, bedrag teruggevorderd.
- Een ouder kan een verzoek indienen voor een persoonlijke betalingsregeling, waarbij de betalingscapaciteit van de ouder wordt berekend.

- Door de FIOD wordt een strafrechtelijk onderzoek uitgevoerd naar De Parel. Dit onderzoek naar valsheid in geschrifte en witwassen vindt plaats onder leiding van het Functioneel Parket.
- In dit kader zijn in december 2014 door de FIOD meerdere doorzoeken gedaan in woningen en bedrijfspanden. Hierbij is administratie in beslag genomen. Het opsporingsonderzoek zal naar verwachting rond mei 2015 worden afgerond. De zitting zal dan na de zomer 2015 plaatsvinden.
- In verband met het strafrechtelijk onderzoek kan ik hier niet te diep ingaan op de vragen die het lid Siderius over de casus van De Parel stelt. Ik kan uw Kamer wel meegeven dat alle gevallen individueel zullen worden beoordeeld.
- Ik vind het belangrijk uw Kamer te melden dat ik het principe van de eigen bijdrage een juist uitgangspunt vind. Kinderopvang is een hoogwaardig product, waarvan voor de gebruiker duidelijk moet zijn dat hij een deel daarvan zelf dient te betalen.
- Gratis kinderopvang bestaat niet.

Deze nota is een ambtelijk concept, waarvan uit de archiefsystemen van het ministerie van SZW blijkt dat deze de bewindspersoon niet heeft bereikt.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

RUBRICERING
Minister

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Contactpersoon
ambtenaar SZW

T 070 333
@minszw.nl

Datum
8 april 2015

Onze referentie
2019-0000150093

Kopie aan
MT KO
ambtenaar SZW
ambtenaar SZW
ambtenaar SZW
ambtenaar SZW

nota

Eigen bijdrage in de Wet kinderopvang en
terugvorderingen door de Belastingdienst/Toeslagen

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

- Een aantal fraudezaken waarbij ouders grote bedragen aan ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag dienen te terug te betalen heeft recent veel media-aandacht gekregen (De Parel).
- Centraal in deze zaken staat het niet betalen van de kosten van kinderopvang door ouders, zoals dat geregeld is in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko).
- De actualiteit op dit beleidsterrein met terugvorderingzaken en een aantal recente uitspraken van de Raad van State, noopt ons om na te denken over de effectiviteit van een onderdeel van de Wet kinderopvang: ouders die om diverse redenen geen kosten voor kinderopvang maken.
- In deze nota wordt u een aantal oplossingsrichtingen voorgelegd, die inspelen op de actualiteit van ouders die toeslag moeten terugbetalen.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Stemt u in om, samen met ambtelijk Financiën, te onderzoeken op welke wijze de gevolgen van terugvorderingen kinderopvangtoeslag voor ouders minder groot kunnen zijn.
- Dit vergt een nauwkeurige juridische analyse van uitspraken van de Raad van State en een financiële analyse om de gevolgen van eventuele matiging te kunnen inschatten.
- Misbruik en oneigenlijk gebruik van de kinderopvangtoeslag zal altijd bestreden dienen te worden.

4 Kernpunten

Inleiding

- Belangrijk uitgangspunt van de Wet kinderopvang is het gegeven dat ouders verantwoordelijk zijn voor alle kosten van kinderopvang die zij maken.

RUBRICERING

Pagina 1 van 3

- Kinderopvang is niet gratis en de overheid komt met de kinderopvangtoeslag ouders nooit voor 100% tegemoet in de kosten van kinderopvang.
- Het laatste jaar heeft de Belastingdienst te maken met een aantal fraudezaken waarbij ouders soms grote bedragen aan ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag dienen terug te betalen.
- Achtergrond bij deze zaken is vaak dat de Belastingdienst achteraf constateert dat ouders geen kosten voor kinderopvang hebben gemaakt. De opvang is derhalve voor ouders gratis geweest.
- Hiermee voldoen ouders niet aan een van de voorwaarden uit de Wet kinderopvang en dient de ontvangen kinderopvangtoeslag terugbetaald te worden.

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Datum
8 april 2015

Onze referentie
2019-0000150093

Actualiteit

- Het beeld ontstaat dat bij een aantal fraudezaken die nu spelen burgers onevenredig hard getroffen worden in vergelijking tot de gemaakte overtreding en de hoogte van het terugvorderingsbedrag.
- Gemeenten spelen daar op in en ondersteunen burgers met juridische bijstand.
- Het beeld bestaat ook dat malafide ondernemers in de kinderopvang de eigenlijke schuldigen in fraudezaken zijn, maar dat ouders de slachtoffers zijn omdat zij verantwoordelijk zijn voor de ontvangen kinderopvangtoeslag.
- De Belastingdienst/Toeslagen die de terugvorderingen oplegt, geeft aan op dit moment geen ruimte te hebben voor een eigen afwegingskader als de ouder niet kan aantonen kosten voor kinderopvang te hebben gemaakt.
- Het niet volledig betalen van *alle* kosten die een ouder maakt voor de opvang van zijn kinderen in een geregistreerde opvanginstelling betekent dat de ouder geen recht heeft op de kinderopvangtoeslag en de toeslag in zijn geheel moet terugbetalen.
- Is deze restrictieve uitleg van de wet wel datgene wat de wetgever voor ogen heeft gestaan?

Voorgestelde oplossing door de Belastingdienst

- Door de Belastingdienst wordt in de toekomstverkenning van het toeslagenstelsel voorgesteld om in situaties waar de kosten voor kinderopvang niet volledig zijn betaald (uitgezonderd fraudegevallen) de kinderopvangtoeslag vast te stellen aan de hand van de daadwerkelijk betaalde gelden door de ouder aan de kinderopvanginstelling.
- Door deze nieuwe vaststelling betalen ouders dus toch, achteraf, een deel van de kosten van de kinderopvang, de eigen bijdrage. Maar het terug te betalen bedrag is dan aanmerkelijk lager.
- Het terug te betalen bedrag wordt verhoogd met een boete conform het boetebeleid van de Belastingdienst.

Uitzoekpunten

1. Juridisch

- Wat betekent het verruimen van het afwegingskader voor de Belastingdienst voor de Wko? Uit een eerste juridische analyse o daarvoor gewijzigd te worden of kan het via aanpassing van lagere regelgeving?

- Hoe wordt omgegaan met vergelijkbare zaken als De Parel, waarbij in het verleden wel is teruggevorderd?

Directie Kinderopvang
Team Financiën

2. *Financieel*

- Als de Belastingdienst de mogelijkheid krijgt om het terugvorderingbeleid te matigen, kan dat financiële consequenties hebben (matigen terugvorderingbeleid leidt naar verwachting tot minder inkomsten voor de overheid).
- Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe hoog dat bedrag zou kunnen zijn? Dat heeft ook te maken met de keuzes die de Belastingdienst gaat maken in haar terugvorderingbeleid.

Datum
8 april 2015

Onze referentie
2019-0000150093

Aandachtspunten

- De mogelijkheid tot calculerend gedrag van ouders. Dit zijn ouders die bewust het risico van het niet betalen van de eigen bijdrage. Worden ze toch ontdekt dan betalen ze alsnog de eigen bijdrage (plus een boete die de Belastingdienst dan oplegt).
- De hoogte van de boetebedragen die door de Belastingdienst kunnen worden opgelegd. Die boetebedragen moeten voldoende afschrikwekkend zijn om calculerend gedrag van ouders te voorkomen.
- Een deel van de Tweede Kamer heeft eerder aangegeven dat het opleggen van hoge boetes niet tot doel mag hebben dat mensen in financiële problemen komen en schuldhulpverlening moeten aanvragen.
- De Nationale Ombudsman heeft in zijn onderzoek naar de werking van de Fraudewet SZW opgemerkt dat de boete 'in ieder individueel geval proportioneel is, waarbij gekeken wordt naar de ernst van de overtreding, de verwijtbaarheid en de omstandigheden van het geval'.

Tot slot

- Per 1 januari 2018 is de inwerkingtreding van het nieuwe systeem van directe financiering per 1 januari 2018 voorzien. Ook in dat systeem is een belangrijke component dat ouders een deel van de kosten van kinderopvang zelf dragen.
- Het is Ouders in terugvorderingzaken die nu spelen, dus ook De Parel, kunnen niet naar verwachting niet profiteren van deze mogelijke wijziging.
- Wellicht zou de Belastingdienst zou als zonder meer duidelijk is dat de regelgeving op korte termijn kan worden aangepast kunnen besluiten om lopende onderzoeken waarin nog geen terugvorderingbesluit is genomen op te schorten in afwachting van nieuwe regelgeving.